

GRODZIĆ (17) *vb impf*

o jasne.

inf grodzić (4). ◇ *praes 1 sg* grodzę (3). ◇ *2 sg* grodzisz (2). ◇ *3 sg* grodzi (1). ◇ *3 pl* grodzą (3).
◇ *praet 1 sg m -m* grodził (3). ◇ *1 pl m pers* grodzili(s)my (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVII – XVIII w.

1. *Stawiać płot, budować ogrodzenie, otaczać coś płotem, ogrodzeniem, ogradzać, zagradzać; saepire Mącz, Cn; clatrare, polare Mącz; circummunire, circumsaepire, circumstruere, emunire, munire, obsepire, praesaepire, texere saepes, vallare aliquid saepimento Cn (16)* : Iakoshmy thy plothy o kthore nash strona obvynyla przesz pozew shatrzymalyszmy v pokoyv vyshey trzech lath a nye grodzylyszmy nynaczyem yedno na swem kady sthara dawna plothy byvaly *ZapWar 1522 nr 2279; Clatro, Kratę czinię/ Grodzę/ zágradzam. Mącz 56a, 274c, 383d; íkoro puści/ orác/ śiac/ grodzić/ á tak grodzić/ coby ná drugi rok grodzić nie trzebá/ poki śiew nie nádciągnie. GostGosp 96.*

grodzić co (7): KochPieś 14; Kmiećie ktorzy przęłłá grodzá dla ízkody/ á który dniem pośledzey ony przęłłá rozmierzone zágradzi/ ma bydź karan GostGosp 112. Cf Przysłowie, Zwrot.

Przysłowie: Bóg tak chce mieć/ iż każdy człowiek różno chodzi/ Ieden wyszýy niż drugi swoie płoty grodzi PudlFr 47; Nie wzyfscy z iednym íczęściem ná świát íye rodzá/ Szérzýy iedni/ niż drudzy/ íwe płoty grodzá KochPieś 17.

Zwrot: »płot grodzić« [szyk zmienny] (3): Iakom ya ploth za wsiá (tądj) o który miá poswal Slachathny Macziewy tądj grodził kadj ocziecz moy gradzał tak my bog etc. ZapWar 1525 nr 2158, 1523 nr 2223; WujNT 256.

Przen: Knuć, działać wykrętnie [co] (2) : Czos ty to inźzego grodzyfz A mnie ínadź w pole wywodzyfz RejJóz D3v; RejKup n6.

2. *Otaczać, ozdabiać [co czym] (1) : Woli fobyie drugi íthan íwoy á záwołánye huyámi á wykrzykámi by zábiyakámi grodzić/ niż ludźmi godnemi á porządneimi GliczKsiąż M8.*

Synonimy: 1. graniczyć, kończyć.

Formacje współrdzenne: nadgrodzić, nagrodzić, odgrodzić, ogrodzić, przegrodzić, przygrodzić, rozgrodzić, ugodzić, zagrodzić; gradzać, nadgradzać, nagradzać, ogradzać, pozagradzać, przegradzać, rozgradzać, zagradzać.

Cf [GRODZĄCY], GRODZENIE, [GRODZONY]

MM